

LLUM

NOVA

Quinzenari independent.

Portaveu de la Secció MINERVA de L' UNIO DE MITJORN - GRAN.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Plasseta, 1.
Mitjorn.—San Cristófol.

SUSCRIPCIÓ

A Espanya cada trimestre 0'30 pta.
A fora id. id. 0'60 "

Núm. solt 5 centims.

Les Normes ortogràfiques

(Continuació)

XV.

En fi de paraula s'escriurà *tx* dins els poes mots con *despatx*, *esquitx*, els derivats dels quals presenten *tx* (*despatxar*, *esquitxar*); en tots els altres casos s'escriurà *ig* darrera de *a*, *e*, *o*, *u*; i *g* darrera de *i*. Ex.: *maig*, *faig*, *raig*, *gaig*, *lleig*, *bateig*, *oreig*, *sacceig*, *trepig*, *mig*, *desig*, *goig*, *boig*, *roig*, *fuig*, *puig*, *enmig*, *rebuig*.

XVI.

Quant, per les regles d'accentuació, calgui accentuar graficament una *a*, una *e* oberta o una *o* oberta, s'emplearà l'accent greu, en el altres casos, s'emplearà l'accent agut.

S'accentuarán els oxitons acabats en vocal tónica o en vocal tónica seguida de *s* o *n*. Ex.: *replá*, *café*, *diré*, *costé*, *alló*, *carbó*, *oportú*, *francés*, *digués*, *comprén*, *encen*. (En canvi: *extens*, *carbons*, *infern*, *animal*, *dormiu*, *museu*, *remeis*.)

S'accentuarán els paroxitons acabats altrament que en vocal sil·làbica seguida o no d'una *s* o d'una *n*. Ex.: *fácil*, *dipter*, *próleg*, *exámens*, *anávem*, *anáveu*, *diríem*, *diríeu*. (En canvi: *pare*, *casa*, *cases*, *cerca*, *cerquen*, *savi*, *moro*, *moros*, *ingenú*, *ingenua*, *anessís*, *anares*, *anaren*.)

Se accentuarán el paroxitons de més de dues sil·labes en els quals la vocal tónica es una *i* o una *u* seguides de *a* o *e*. Ex.: *estudia*, *estudies*, *estudien*, *dormiríu*, *continúa*, *continúes*. (Peró: *día*, *dies*, *nua*, *nues*, *cria*, *cries*, *crien*.)

S'accentuarán tots els preparoxitons. Ex.: *época*, *épokes*, *solípede*, *física*, *mètode*, *hipòtesi*, etc.

Quan dues formes nominals o dues formes verbals solament se diferencien entre elles p'el sò obert o tancat d'una *e* o d'una *o* se'accentuarán totes dues. (Ex.: *bé* i *bè*, *nèt* i *nét*, *vès* i *vés*, *vèns* i *véns*, *vénen* i *vènen*, *òs* i *òs*, *jòc* i *jóc*, *bòta* i *bòta*, *mòra* i *mòra*) i en general s'accentuarán tots aquells mots amb *e* o amb *ó* tòniques que escrits sense accent, podrien donar lloc a confusions, tals

com *dóna* i *dóna*, *sò* i *só*, *són* i *sòn*, *sòu* i *sòu*, *fóra* i *fóra*, *tè* i *tè*). Quant dos monosil·labs l'un tónica i l'altre àton venen escrits amb les mateixes, s'accentuarán el tónica a fi de diferenciar-lo graficament de l'àton; *és* de *ésser* diferenciant graficament del prenom reflexiu *es*; *mà*, *mòn* i *mòs*, substantius, de *ma*, *mon* i *mos* adjectius possessius; *nòs* i *vós* subjectes i complements preposicionals, de *nos* i *vos* complements àtons; *pèl* substantiu i son plural *pèls*, de *pel* i *pels* contraccions de la preposició *per* amb els articles *el* i *els*; *qu* pronunciat amb *è* clara, de *que* pronunciat amb *e* neutra, sà abjectiu qualificatiu, de *sa* abjectiu possessiu; *sé* de *saber*, de *se* pronom reflexiu; *ús* substantiu de *us* pronom personal.

XVII

Davant de vocal o *h* no s'escriurà *al*, *del*, *pel*, sino *a l'*, *de l'*, *per l'*. Ex.: *a l'avi*, *de l'home*, *per l'aire*. No s'elidirà mai la *e* del mot aton *que* pronom o conjunció.

En el cas d'emplearse *an* en lloc de *a*, no s'escriurà *a n'* (ni *a-n*) sino *an*: *ho he dit an ell* (millor: *ho he dit a ell*.)

XVIII.

S'admeten les formes sil·làbiques *em*, *et*, etc. al costat de les formes sil·làbiques tradicionals *me*, *te*, etc. Ex.: *Mai et veia*, i *mai te veia*: Els-en-treu i Treulos-en.

(Acabarà).

DE LA PAGESIA

(Continuació).

—¡I jo si que hu se! He perduda sa bossa. ¿Que es teva, tros de carn batiada?

—Es parlá be no costa res, Bernat, i si no tens criansa a ca's mestre n'ensenyen.

En Bernat n'anava a dir una de gruixada pero va veure la madona que arribava atreta pel trui i un poc abessivat contesta:

—Idó ¿per qué heu de fer enfadar a un homo? I Bernat per aquí, Bernat per allà, Bernat per aquí-d'esà. Quant veis qu'un homo está cremat dixauló fe i no vos poseu amb ell.

Era hora de posarse en feina.